

Alfred Boder

Alfred Boder Fine Arts

Museum Het Rembrandthuis -
Joanverslag

2009

QUEEN'S UNIVERSITY ARCHIVES	
LOCATOR	5167
BOX	13
FILE	9

Aan de heren van Museum Het Rembrandthuis

Amsterdam, 27 oktober 2010

Geachte heer/mevrouw,

Het is met groot genoegen dat ik u hierbij het jaarverslag 2009 aanbied. Een groot aantal jaren waren deze verslagen alleen als tekstdocument in te zien op onze website. We hebben er voor gekozen om het verslag vanaf nu ook in opgemaakte en gedrukte vorm aan onze relaties te versturen. Daarnaast blijft het verslag, als pdf-document, te vinden op de website van het museum.

U vindt in tekst en heel veel foto's de indrukken van een jaar in het Rembrandthuis. Het was voor ons een genoegen om het verslag samen te stellen en naar ik hoop is het voor u een genoegen om het te lezen en te bekijken. Het geeft een beeld van een interessant, afwisselend en vitaal museum, dat in het vorig jaar vanuit de hele wereld ruim 180.000 bezoekers trok.

Ik wens u veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Museum Het Rembrandthuis

Janrense Boonstra
directeur

Museum Het Rembrandthuis JAARVERSLAG 2009

Museum Het Rembrandthuis wil bijdragen aan versterking onder brede lagen van de bevolking van het historisch besef in het algemeen, en meer in het bijzonder aan vergroting van het begrip van 17de-eeuws Amsterdam en de uitzonderlijke betekenis van de kunstenaar Rembrandt van Rijn.

Rembrandts historische woning annex atelier is daartoe in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Om een integraal venster te bieden op de woon- en artistieke werkcultuur van de Hollandse 17de eeuw wil het museum een zo volledig mogelijke collectie van Rembrandts grafisch werk en van representatieve objecten die een beeld geven van zijn leven, bijeenbrengen.

De betekenis van Rembrandt als innovatief schilder, tekenaar en graficus wordt aanschouwelijk gemaakt in de permanente presentatie en tentoonstellingen en door het bijeenbrengen en tonen van representatief werk van kunstenaars vanaf de 16de eeuw.

Het Rembrandthuis brengt ook buiten het museum een groot internationaal publiek in aanraking met diens werk. Het museum streeft naar het scheppen van duurzame banden met het onderwijs in het algemeen en met dat in Amsterdam in het bijzonder.

- 3 **ALGEMEEN**
Voorwoord
Raad van Toezicht
- 9 **GEBOUW & COLLECTIE**
Nieuwe inrichting oude huis
Collectie
Collectie op reis: *Rembrandt in Oman*
Bibliotheek / Rembrandt Informatie Centrum (RIC)
- 17 **TENTOONSTELLINGEN**
Jacob Backer (1608/9-1651). *Rembrandts tegenpool*
Rembrandts etsen. *Hoogtepunten uit de collectie*
Jan Lievens (1607-1674). *Loopbaan van een wonderkind*
Oude liefdes, nieuwe wegen. *20 jaar verzamelen voor het Rembrandthuis*
Rembrandt gespiegeld. *Een blik in het brein van de meester*
- 25 **EDUCATIE & PUBLIEKSBEGELEIDING**
Basis- & voortgezet onderwijs
Publieksbegeleiding museum
Kinderen buiten schoolverband
Evenementen in het museum
- 33 **COMMUNICATIE & MARKETING**
Algemeen
Tentoonstellingen
- 41 **BEZOEKERS**
- 45 **FINANCIËN**
Financiële steun en fondsen
Verkort financieel verslag en verkorte balans
- 49 **BIJLAGEN**
Verbonden partijen
Aanwinsten museum
Uitgaande bruiklenen
Aanwinsten bibliotheek
Personalía

ALGEMEEN

5 VOORWOORD

7 RAAD VAN TOEZICHT

*Definitely the best museum visit I had
here in Amsterdam. Very enriching experience.*

Mehdi, France, 28/06/09

2009 was in een aantal opzichten een opvallend jaar voor het Rembrandthuis. Het museum kwam in het voorjaar volop in de landelijke publiciteit door de prachtige tentoonstelling van Jan Lievens. De expositie, georganiseerd in samenwerking met The National Gallery in Washington en het Milwaukee Museum of Art, was het eerste representatieve overzicht van deze kunstenaar in Nederland. De media hebben hier uitgebreid en op lovende wijze aandacht aan besteed. De tentoonstelling besloeg zowel het oude huis als de nieuwe vleugel van het museum. Het was heel bijzonder om de schilderijen van Lievens in de historische context van Rembrandts woning te zien.

Deze omvangrijke presentatie had echter wel tot gevolg dat het museum door de op- en afbouw ervan een flink aantal dagen gesloten was. Vooral in het drukbezochte zomerseizoen misten we zo veel buitenlandse bezoekers. In de toekomst is het uitgangspunt dit waar mogelijk te voorkomen door een andere planning en logistiek van dergelijke exposities. Mede door die sluitingsdagen en natuurlijk ook door teruglopend internationaal bezoek als gevolg van de economische crisis, zagen we het bezoekersaantal teruglopen tot 182.528. Hiermee staat het museum overigens landelijk op de 17de plek van de best bezochte musea en binnen Amsterdam in 2009 op de zevende plaats.

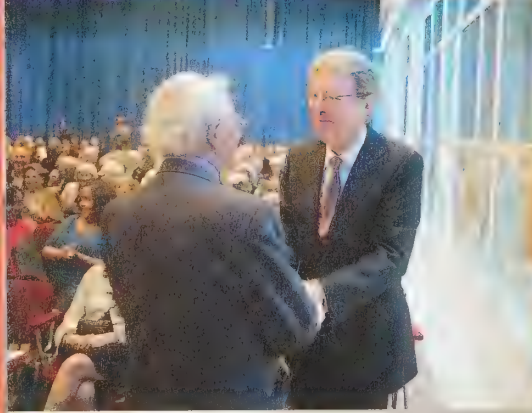
Een ingrijpende gebeurtenis in 2009 was de wisseling in de directie. Afscheid werd genomen van Ed de Heer, die sinds 1991 de leiding over het museum voerde. Tijdens zijn directoraat kwam de vernieuwing van het museum tot stand met de nieuwe vleugel, de tentoonstellingszalen en de reconstructie van Rembrandts

woonhuis in de oudbouw. Hij stond ook mede aan de basis van vele fraaie tentoonstellingen, met als uitschieter die in het Rembrandtjaar 2006. Als dank voor zijn lange directoraat werd op 11 september een tentoonstelling geopend met een keuze uit de door hem verzamelde oude en nieuwe grafiek met als titel *Oude liefdes, nieuwe wegen*. Tijdens deze opening ontving hij de Zilveren Museum Penning van de Gemeente Amsterdam. Door een gift van de Vereniging Vrienden van het museum en een particuliere schenking werd het afscheid extra luister bijgezet door de aankoop van een schilderij van Pieter de Grebber. Vanaf 1 augustus mocht ik de fakkel overnemen als nieuwe directeur.

Het Rembrandthuis is een fantastische plek om te werken. Na een jaar kan en mag ik dat wel zeggen. Graag maak ik op deze plek ook gebruik van de mogelijkheid om dank te zeggen. In de eerste plaats, postuum, aan Rembrandt zelf. Zijn werk en mondiale uitstraling maken dit museum tot een 'icoon' van wereldklasse. Hierop komen die duizenden bezoekers – jong en oud – af. Hen dank ik ook voor hun belangstelling, want wat is een museum immers zonder publiek. Ik dank de Gemeente Amsterdam en de fondsen van wie we in 2009 genereuze steun mochten ontvangen. Ik dank de leden van de Raad van Toezicht en van de Vereniging Vrienden voor hun belangeloze inzet. En tenslotte dank ik de vele tientallen medewerkers van het museum voor het werk dat zij verricht hebben. Samen 'maken' ze het Rembrandthuis tot wat het is.

Janrense Boonstra, *directeur*

mede namens Michiel Kersten, *adjunct-directeur*

De Raad van Toezicht is in 2009 vier keer in vergadering bijeengewees, op 27 april, 29 juni, 28 september en 2 december.

In de vergadering van 27 april is in overleg met de auditcommissie van de Raad van Toezicht (Chris van den Bol RA en Jan Steinhauer) de Jaarrekening 2008 vastgesteld. Met de directie, bestaande uit Erik Gerritsen (directeur ad-interim) en Michiel Kersten, is regelmatig contact geweest over de ontwikkeling en structurering van de organisatie.

De bijstelling van de begroting als gevolg van de internationale kredietcrisis stond centraal op 29 juni. In deze vergadering maakten alle leden van de Raad van Toezicht kennis met Janrense Boonstra, die vanaf 1 augustus aangesteld is tot directeur van het museum. Deze aanstelling geschiedde op voordracht van de sollicitatiecommissie bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht, Leo Cornelissen en Peter Schatborn, onder extern voorzitterschap van Annemarie Vels Heijn, oud-directeur van de Nederlandse Museum Vereniging.

Op 9 september is, tijdens de drukbezochte bijeenkomst in het Stadhuis van Amsterdam (en tevens opening van de tentoonstelling *Oude liefdes, nieuwe wegen*), door de Raad van Toezicht afscheid genomen van Ed de Heer, die ruim 17 jaar als directeur het museum heeft geleid.

De Raad van Toezicht wil hier nogmaals zijn erkentelijkheid en waardering uitdrukken voor het grote werk dat Ed de Heer tijdens zijn directeurschap heeft verzet. Hiervan zijn de realisatie van de nieuwe vleugel van het museum en de renovatie en herinrichting van Rembrandts voormalige woonhuis de belangrijkste mijlpalen, naast de vele invloedrijke en drukbezochte tentoonstellingen, en de oprichting van het Rembrandt Informatie Centrum.

In de vergadering van 2 december is de begroting voor 2010 goedgekeurd alsmede het jaarplan van de directie.

De Raad van Toezicht wil alle personeelsleden van het museum hartelijk danken voor hun inzet en werk, waardoor onder meer de prestigieuze tentoonstelling *Jan Lievens. Loopbaan van een wonderkind* succesvol georganiseerd kon worden.

Ten slotte dankt de Raad van Toezicht de Gemeente Amsterdam voor de structurele subsidie voor de exploitatie van het museum, alsmede de stichtingen en fondsen die een bijdrage hebben gegeven aan of toegezegd voor de activiteiten van het Rembrandthuis.

LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Frank de Grave, *voorzitter*
(tot 2 december 2009)

Ruud Nederveen, *voorzitter*
(vanaf 2 december 2009)

Lout Bierenbroodspot, *vicevoorzitter*
(tot april 2009)

Jan Steinhauer, *lid en auditcommissie*
(tot april 2009)

Chris van den Bol, *lid en auditcommissie*

Saskia Reuling, *lid*
(vanaf april 2009)

Peter Schatborn, *lid*

Leo Cornelissen, *lid*
(vanaf april 2009)

GEBOUW & COLLECTIE

- 11 NIEUWE INRICHTING OUDE HUIS
- 12 COLLECTIE
- 15 COLLECTIE OP REIS: REMBRANDT IN OMAN
- 15 BIBLIOTHEEK
REMBRANDT INFORMATIE CENTRUM (RIC)

Rembrandt la tua casa è fotostudio

21/08/09

Na de Jan Lievens tentoonstelling is de inrichting van de historische vertrekken op de begane grond van het oude huis ingrijpend gewijzigd. Om het verhaal van de schilderkunst rondom Rembrandt beter te kunnen vertellen, zijn de schilderijen anders ingedeeld. In de drie woonvertrekken op de begane grond wordt achtereenvolgens de schilderkunst vóór, tijdens en na Rembrandt in beeld gebracht.

In het Voorhuys zijn werken samengebracht van zogenaamde Pre-Rembrandtisten, schilders die actief waren in Amsterdam voordat Rembrandt zich er in 1631 vestigde. Rembrandts leermeester Pieter Lastman is de bekendste van deze groep.

In de Sydelcaemer zijn de schilderijen te zien die in Rembrandts directe omgeving en mogelijk zelfs in zijn atelier zijn ontstaan: kopieën (soms met lichte variaties) die door begaafde Rembrandt-leerlingen als Govert Flinck of Ferdinand Bol zijn geschilderd naar originelen van Rembrandt.

In de Sael ten slotte wordt een representatief overzicht getoond van het werk dat Rembrandts leerlingen maakten, nadat zij zijn atelier hadden verlaten en als zelfstandig schilder werkten.

Sael

Sydelcaemer

Rembrandt van Rijn
(1606-1669), *Zelfportret met
verbaasde blik*. 1630, ets

· Rembrandt van Rijn
(1606-1669), *Zelfportret,
fronsend*. 1630, ets

·· Rembrandt van Rijn
(1606-1669), *Zelfportret met
Saskia*. 1636, ets

COLLECTIE

De collectie, deels in bezit van de Stichting Collectie Het Rembrandthuis, omvat ca. 4000 objecten, met als kern etsen, etsplaten en tekeningen van Rembrandt (300), en 17de-eeuwse schilderijen, merendeels in bruikleen (65).

Daarnaast bestaat deze uit prenten (2500) uit de omgeving van Rembrandt en verwante eigentijdse grafiek, en 17de-eeuwse objecten van kunstnijverheid (1200).

Het beeldarchief en de kunsthistorische documentatie in het RIC telt 4000 meest kostbare of zeldzame banden en 15.000 foto's, dia's en digitale bestanden.

Bravo Rembrandt

Austin, Texas USA, July 3 2009

Perfectly collected!

*Thank you for providing us such a wonderful intro
of such a magnificent artist.*

Rembrandt van Rijn (1606-1669).

Zelfportret met opgeheven kraag

1634 ets en droge naad

In het Grand Hyatt Hotel te Muscat in Oman was van 20 augustus t/m 18 september 2009 een ruime selectie van Rembrandt etsen uit de collectie van het museum te zien. *Rembrandt in Oman* werd georganiseerd door de Al-Salmi Library te Bidiyah in het Sultanaat Oman, en stond onder auspiciën van de minister van Religieuze Zaken, Zijne Excellentie Sheikh Abdullah bin Mohammed Al-Salmi.

De selectie van het museum werd aangevuld met een twintigtal prenten uit de collectie van Petra en Helmut Rumbler uit Frankfurt am Main. Een speciale introductiefilm *Rembrandt in Oman* werd gemaakt door en met Rembrandtkenner Gary Schwartz, die tevens de expositie in Oman opende.

De tentoonstelling, die vanwege de Ramadan van 's morgens tot middernacht gratis toegankelijk was, heeft ongeveer 5000 bezoekers getrokken. Bij de tentoonstelling verscheen een uitgebreide, fraai vormgegeven catalogus in het Arabisch en Engels. Het was de eerste tentoonstelling in zijn soort op het Arabische schiereiland.

In de media trok de tentoonstelling veel aandacht en men was trots op deze 'First-of-its-kind exhibition in the Middle East': 'A dream come true'.

Het Rembrandt Informatie Centrum is een studiecentrum dat een breed publiek wil helpen bij het onderzoek naar Rembrandt en zijn werk. De bibliotheek van het RIC verzamelt documentatie in woord en beeld over Rembrandt, zijn leerlingen en navolgers, en over de grafische kunsten in het algemeen. Daarnaast zijn er boeken over zeventiende-eeuwse kunstenaars, museum- en tentoonstellingscatalogi en een aantal oude drukken, onder andere op kunsttheoretisch gebied. Tevens is er aandacht voor de toenmalige kunstmarkt en de geschiedenis van het verzamelwezen. Een belangrijk onderdeel van het RIC is het complete fotoarchief van kunsthistoricus en Rembrandtspecialist Werner Sumowski.

Museum Het Rembrandthuis geeft al vele jaren *De Kroniek van het Rembrandthuis* uit, die één keer per jaar verschijnt. De *Kroniek* bevat wetenschappelijke artikelen over het leven en werk van Rembrandt, zijn tijdgenoten, en kunstenaars die op de een of andere wijze door Rembrandts kunst zijn beïnvloed.

In december 2009 verscheen, met enige vertraging, het nummer 2008. Ook in dit nummer is een keur aan Rembrandt-gerelateerde onderwerpen te lezen van gerenommeerde specialisten als Ernst van de Wetering, Ben Broos, Stephanie Dickey, Friso Lammertse en Jaap van der Veen.

De *Kroniek* kent een vast abonneebestand en wordt daarnaast verspreid onder alle leden van de Vereniging Vrienden. Het blad is tevens te koop in de museumwinkel.

1607 1674

Jan Lievens

Loopbaan van een wonderkind

17 mei t/m 09 aug MUSEUM
REMBRANDTHUIS

Jodenbreesstraat 4 • Amsterdam • 020 5200400 • www.rembrandthuis.nl

TENTOONSTELLINGEN

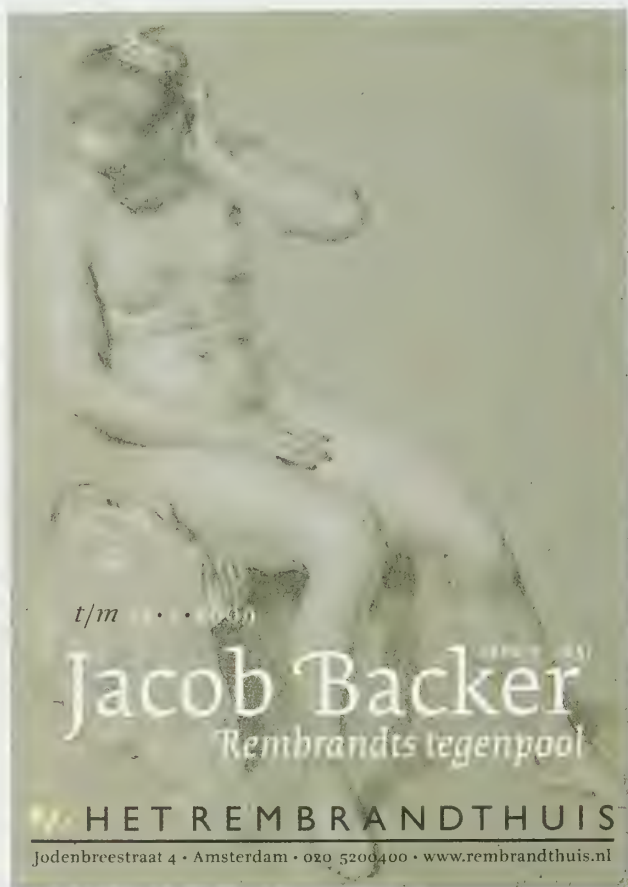
- 18 JACOB BACKER (1608/9-1651)
REMBRANDTS TEGENPOOI
- 20 REMBRANDTS ETSEN
HOOGTEPUNTEN UIT DE COLLECTIE
- 20 JAN LIEVENS (1607-1674)
LOOPBAAN VAN EEN WONDERKIND
- 22 OUDE LIEFDES. NIEUWE WEGEN
20 JAAR VERZAMELEN VOOR HET REMBRANDTHUIS
- 22 REMBRANDT GESPIEGELD
EEN BLIK IN HET BREIN VAN DE MEESTER

'thank you for this wonderful exhibit'

Carole-Jean Smila and Louse Isian, from Boston, 2 July 2009

Het jaar 2009 startte met een tentoonstelling over het werk van Jacob Backer, die nog tot 22 februari te zien was. Precies 400 jaar na zijn geboorte werd deze Amsterdamse kunstenaar geëerd met een omvangrijk overzicht van zijn mooiste werken, met bruiklenen uit binnen- en buitenland.

De expositie, georganiseerd in samenwerking met het Suermondt Ludwig Museum te Aken, maakte duidelijk waarom deze schildervirtuoos door zijn tijdgenoten zo hoog werd gewaardeerd: zijn heldere kleurgebruik en trefzekere toets geven zijn schilderijen een ongekende allure. De tentoonstelling omvatte een selectie uit Backers oeuvre van drieëndertig schilderijen en twintig tekeningen.

Tentoonstelling in zaffiches Jacob Backer (1608-9-1651) Rembrandts tegenpool

Jacob Backer

1608/9 - 1651

Rembrandts tegenpool

t/m 22.2.2009

HET REMBRANDTHUIS

Jodenbreestraat 4 • Amsterdam • 020 5200400 • www.rembrandthuis.nl

In het voorjaar (1 maart t/m 3 mei) van 2009 was een ruime selectie van bijna honderd van Rembrandts mooiste etsen uit de eigen collectie te zien. De gekozen hoogtepunten werden tentoongesteld in de twee zalen in de nieuwe vleugel van het museum.

Voor veel buitenlandse toeristen, die vaak speciaal voor de etsen van Rembrandt naar het museum komen, was de mogelijkheid om een groot aantal van deze meesterwerken te kunnen bewonderen, een uitkomst.

Van 17 mei t/m 9 augustus 2009 toonde Het Rembrandthuis een omvangrijk overzicht van het werk van Jan Lievens, tijd- en stadgenoot van Rembrandt. De tentoonstelling kwam tot stand in een bijzondere samenwerking met The National Gallery of Art in Washington en het Milwaukee Museum of Art in Milwaukee, waar de selectie van kunstwerken al eerder te zien was geweest.

De expositie besteedde, naast Lievens' vroege werk en zijn betrekkingen met Rembrandt in de jaren 1620, vooral aandacht aan zijn latere werk en omvatte vijfenveertig schilderijen en vijftig prenten en tekeningen.

Voor de tentoonstelling werd de hele vaste opstelling in het oude huis van Rembrandt aangepast, waardoor de bezoeker de werken voor een groot deel in de context van een authentiek 17de-eeuws interieur kon zien. Een speciale audiotour werd in zes talen gemaakt.

De vier lezingen door gerenommeerde Lievens kenners uit binnen- en buitenland werden enthousiast bezocht. Aan de uitgebreide catalogus, die bij de tentoonstelling is verschenen, heeft het museum een belangrijke wetenschappelijke bijdrage geleverd. In de media waren er veel lovende recensies.

A marvelous exhibit

Lois Jensen 6/4/09

Lievens & Rembrandt, 2 grandi artisti

Naomi from Italy (augustus 2009)

Rembrandt van Rijn
1606-1669) *Zittend man
nelijk naakt* 1646 ets

Tentoonstellingsaffiche Jan
Lievens (1607-1674) *Loop
baan van een wonderkind*

1607-16

Jan Lievens

Loopbaan van een wonderkind

17 mei t/m 09 aug MUSEUM

REMBRANDTHUIS

Jodenbreestraat 4 • Amsterdam • 020 5200400 • www.rembrandthuis.nl

Ter gelegenheid van het afscheid van Ed de Heer werd van 12 september tot en met 29 november 2009 een keuze getoond van de grafische werken die tijdens zijn directeurschap door het museum zijn verworven. Werk dat voor Rembrandt als een bron van inspiratie gold, grafiek van Rembrandts tijdgenoten en prenten van latere navolgers die zich op Rembrandts grafische oeuvre inspireerden werden verzameld, maar ook werk van hedendaagse grafici.

Uit de naar schatting 2500 werken, die door De Heer werden verworven, toonde het museum een keuze van 110 prenten, van zowel oude meesters als moderne kunstenaars, van Albrecht Dürer tot Picasso en van Giuseppe Castiglione tot Seymour Hayden. Daarnaast was er een ruime selectie te zien van hedendaagse grafiek, van onder anderen Gérard de Palézieux, Jakob Demus, Erik Desmazières, Nicolas Poignon, Aat Veldhoen, Willem den Ouden en Charles Donker.

Het jaar eindigde met de opening op 11 december van een innovatieve tentoonstelling, waarbij werd stilgestaan bij de gevolgen van het drukproces voor de composities van Rembrandts etsen.

Rembrandts belangrijkste etsen werden naast hun spiegelbeeld of de originele etsplaat getoond. De prenten vormen door het drukproces immers het spiegelbeeld van wat de kunstenaar op de etsplaat heeft getekend. Nu waren de voorstellingen precies zo te zien als ze Rembrandt voor ogen hebben gestaan. Bovendien werd van een viertal etsen een enorme (gespiegelde) blow-up getoond, die de monumentaliteit van deze voorstellingen aanschouwelijk maakte.

De tentoonstelling, die werd ingeleid door een korte film met Rembrandtkenner Ernst van de Wetering, leidde tot veel interessante beschouwingen in de media.

◻ Tentoonstelling grafische
Oude liefdes, nieuwe
wegen, 20 jaar verzamelen
voor Het Rembrandthuis

◻ Zaalbeeld Rembrandt
gespiegeld, Een blik in het
brein van de meester

EDUCATIE & PUBLIEKSBEGELEIDING

- 26 BASIS- & VOORTGEZET ONDERWIJS
- 29 PUBLIEKSBEGELEIDING MUSEUM
- 30 KINDEREN BUITEN SCHOOLVERBAND
- 30 EVENEMENTEN IN HET MUSEUM

'[...]en toen zei ik in mijzelf:

Dit is de leukste dag die ik ooit gehad heb.'

Ezgi uit groep 6 van de Lichtus school in Lelystad, 29 oktober

De educatie- en publieksprogramma's van Museum Het Rembrandthuis richten zich vooral op het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en individueel publiek. Ze bestaan uit lesprojecten, workshops, rondleidingen, demonstraties en lezingen. De nadruk ligt op het overdragen van kennis met betrekking tot de Nederlandse cultuur van de Gouden Eeuw – in het bijzonder Rembrandts leven en werk – en grafische kunsten in heden en verleden.

In 2009 kwamen 269 schoolklassen naar het Rembrandthuis: 3.323 leerlingen uit het basisonderwijs (142 groepen) en 2.813 leerlingen uit het voortgezet onderwijs (127 groepen).

REMBRANDTKRANT & FLYER

De *Rembrandtkrant*, een succesvol middel om scholen te stimuleren tot een bezoek, wordt in principe jaarlijks geproduceerd. Voor het schooljaar 2008-2009 is *Rembrandtkrant* 8 verzonden aan 2.795 basisscholen in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland. In 2009 zijn nog 2.571 kranten op verzoek toegestuurd. Het thema was de portretkunst in Rembrandts tijd.

Daarmee in verband stond de workshop 'Gekke Bekken', waarbij kinderen hun getekende (zelf)portret gingen krassen in een plastic plaatje (droge naald prent), inkten en afdrukken. Een flyer, met de aankondiging van de nieuwe workshop 'Fantastisch Landschap', werd in september naar de basisscholen verstuurd.

PROGRAMMA'S EN MATERIALEN BASISSCHOOL

De grafische workshops voor kinderen in het Rembrandthuis zijn uniek in de Nederlandse museumwereld. Voor het programma 2008-2009 was de hierboven genoemde workshop 'Gekke bekken' ontwikkeld. Vanaf september werd voor 2009-2010 de grafische workshop 'Fantastisch landschap' gegeven, bedoeld voor de bovenbouw van de basisschool en de brugklas van het voortgezet onderwijs.

RembrandtKrant

REMBRANDTKRANT 8 2008-2009

Echte koppen met mooie kragen

Portretten in Rembrandts tijd

Vierhonderd jaar geleden was Amsterdam een bloeiende handelsstad. Er woonden veel rijke kooplieden die hun portret wilden laten schilderen. Rembrandt was daar geweldig goed in. In Museum Het Rembrandthuis zijn de komende tijd veel portretten te zien, niet alleen van Rembrandt, maar ook van andere kunstenaars uit zijn tijd. Kom je ze ook bekijken?

'We gingen een landschap maken en het was de beste dag.'

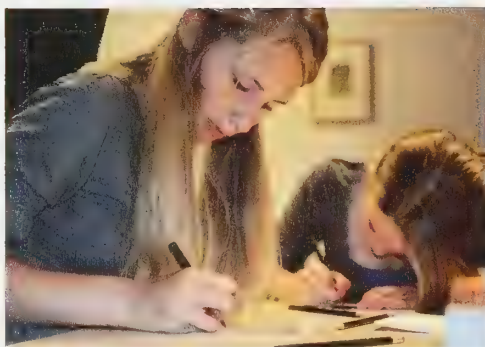
En... het acceptatieproces... De Club in Amsterdam... 45... en...

27

< Rembrandtkrant 8

Basisschoolleerlingen tijdens de workshop
'Fantastisch landschap'

Leerlingen tekenen een ontwerp tijdens de workshop Grafische technieken

Rondleiding in de Grote Schilderzaal

PROGRAMMA'S EN MATERIALEN VOORTGEZET ONDERWIJS

Aan leerlingen uit het voortgezet onderwijs werd een inleiding gegeven door een museumdocent of een van de medewerkers. Daarna konden de leerlingen een rondleiding krijgen of een audiotour doen, opdrachten in het museum uitvoeren dan wel aan een van de workshops meedoen.

De vorig jaar ontwikkelde museumles *Retourtje Rembrandt* werd door een aantal brugklassen en klassen uit het vmbo aangevraagd.

De workshop 'Grafische technieken', waaraan ook een rondleiding was gekoppeld, trok veel belangstelling.

Een aparte rondleiding door het oude huis werd met name door het vwo gewaardeerd. Scholen konden tevens etsdemonstraties reserveren in het auditorium als onderdeel van een educatief museumprogramma.

PROGRAMMA'S VOOR SCHOLEN NIET MEER KOSTELOOS

Net zoals voorafgaande jaren kregen leerlingen van Nederlandse scholen in groepsverband in 2009 gratis intree. Vanaf het nieuwe schooljaar in september werd een kleine bijdrage van € 20,- tot € 30,- per groep gevraagd voor de programma's.

Scholen voortgezet onderwijs konden dit jaar voor het eerst ook met de Cultuurkaart betalen.

'Het is een geweldige museeum en ik kom nog terug.'

Juliette uit groep 7 van de Jozefschool in Muiden, 24 maart

AUDIOTOUR

Om de authenticiteit van het interieur van Rembrandts voormalige woonhuis zoveel mogelijk te waarborgen is een minimale hoeveelheid tekstborden in de museumopstelling aangebracht. Voor individuele bezoekers is daarom een compacte audiotour gratis beschikbaar. Deze biedt een rondleiding in het Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans of Italiaans, en wordt door bijna alle bezoekers gebruikt. Na een aantal jaren intensief gebruik begon de apparatuur echter defecten te vertonen. Voor 2010 wordt vervanging van de hardware voorzien.

DEMONSTRATIES

Zoals in de afgelopen jaren waren er dagelijks etsdemonstraties in de grafische werkplaats van het Rembrandthuis. In het weekend waren er demonstraties verfbereiding in het atelier van Rembrandt.

RONDLEIDINGEN

Rondleidingen voor particulieren of bedrijven werden door het cultureel organisatiebureau *Artra* (instituut voor kunsthistorisch onderwijs) verzorgd.

TENTOONSTELLING KINDERPRENTEN

In een kamertje op de tussenverdieping van het oude huis werd in april een kleine tentoonstelling georganiseerd met prenten die kinderen tijdens de workshop 'Gekke bekken' hadden gemaakt.

ZAALTEKSTEN SCHILDERIJEN
VASTE COLLECTIE

Voor de nieuw ingerichte zalen in het oude huis zijn aangepaste teksten bij de schilderijen in het Nederlands en het Engels op geplastificeerde A3 vellen neergelegd voor het publiek. Deze dienen ter vervanging van eerdere papieren brochures die veel werden meegenomen door de bezoekers.

RONDLEIDINGEN NT2-CURSISTEN

Voor tien groepen cursisten NT2 (Nederlands als tweede taal) werd i.s.m. de Vrije Universiteit een op het taalniveau van de cursisten aangepaste rondleiding gegeven.

PUBLIEKSBEGELEIDING

BIJ TENTOONSTELLINGEN

Tijdens de tentoonstelling *Jacob Backer*.

Rembrandts tegenpool waren er in 2009 enkele lezingen en een studiedag, de laatste in samenwerking met Museum Van Loon.

De Vrije Academie organiseerde drie lezingen en tevens workshops voor volwassenen. Voor zowel *Jacob Backer* als *Jan Lievens. Loopbaan van een wonderkind* werd een speciale audiotour in zes talen gemaakt. Bij *Jan Lievens* en bij *Rembrandt Gespiegeld* werden er lezingen georganiseerd en waren er instaprondleidingen voor de reguliere bezoekers.

De reproductiententoonstelling *Maria Sibylla Merian & dochters*, gemaakt naar aanleiding van de expositie die in 2008 in Museum Het Rembrandthuis te zien was, kreeg in 2009 een permanente plaats in Suriname op de plantage Berg en Dal aan de Surinamerivier.

'De bezielende wijze van meervouds zinnen'

werkte als een dynamische voorbeeld voor mijn zinnen, Hesselink!

Complimenten en hartelijk dank!

Kees Lorraine Tutupary, 28 december

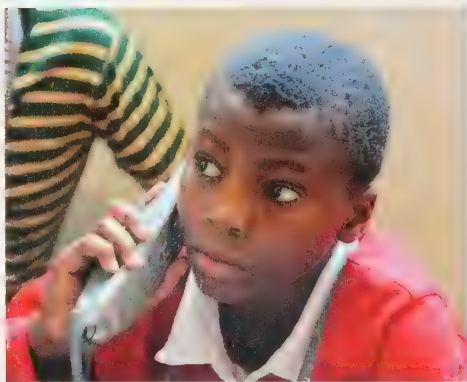
Buiten schoolverband kwamen er in 2009 in totaal 7.183 kinderen tot en met 15 jaar naar het museum. Voor deze kinderen was een speurtocht of de kinderaudiotour beschikbaar.

SPEURTOCHTEN

De speurtochten door het oude huis zijn in het Nederlands, Frans en Engels. Een speciale (gratis) speurtocht, waarbij de beginletters van elk antwoord een toepasselijk woord vormden, was beschikbaar in de zomervakantie. Voor buitenlandse kinderen is een visuele speurtocht ('kijk en doe boek') in ontwikkeling, in samenwerking met studenten van de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht.

KINDERAUDIOTOUR

Voor Nederlandstalige kinderen van 8-12 jaar is een spannende kinderaudiotour beschikbaar.

KUNSTSCHOOLDAG

Op 27 maart vond in Amsterdam voor de twintigste maal de Kunstschooldag plaats, bestemd voor leerlingen van groep 8 van de Amsterdamse basisscholen en georganiseerd door de Stichting JAM. In het Rembrandthuis waren er rondleidingen over het dagelijks leven in de 17de eeuw: *Van pottenkijker tot beddenpan*.

MUSEUMNACHT

De Museumnacht (N8) op 7 november trok een totaal van 2.111 bezoekers. Het Rembrandthuis was een van de 41 museale instellingen die door middel van een passe-partout toegankelijk was tussen 19 en 2 uur.

In het kader van de tentoonstelling *Oude liefdes, nieuw wegen* stond deze Museumnacht in het teken van de liefde. De rondleidingen door het museum met het thema 'Op liefdespad' zaten overvol.

In Rembrandts atelier maakte fotograaf Duco de Vries maar liefst 120 'liefdes' portretten van bezoekers. Medewerkers van *De Parade* gebruikte het grote raam van de binnenplaats als schilderijlijst en zette daarachter het publiek, dat instructies en muziek te horen kreeg via koptelefoons, in de 'Nachtwachtpose'. Een fotografe legde alles vast.

Rick de Leeuw gaf een energieke voordracht van poëtische teksten onder begeleiding van de creatief directeur van de Parade, Terts Brinkhoff. Er was een liefdesvoordracht door dichter Fred Pelt, vergezeld van beeld van documentairemaker Frodo Terpstra. In samenwerking met de Engelenbak was er cabaret van het duo Bas Marée en Johan Hoogboom.

Kinderaudiotour

> Museumnacht: portretten door Duco de Vries

COMMUNICATIE & MARKETING

34 ALGEMEEN

35 TENTOONSTELLINGEN

'Ik vind de kunstenaar maar wauwning mooi'

Ayra, 12 jaar, woe. 1 juli 2009

De algemene promotionele activiteiten voor het museum richtten zich in 2009 vooral op de toeristische markt in Nederland, voor zowel de buitenlandse als de Nederlandse potentiële bezoekers.

De museumfolder was in Amsterdamse hotels en toeristencentra het hele jaar op voorraad om mee te nemen en werd tevens naar de landelijke vvv-kantoren en toeristenbeurzen gestuurd. Alle informatie over het museum en de tentoonstellingen was zichtbaar en up-to-date op de eigen website www.rembrandthuis.nl (222.334 web-bezoekers).

Het museum verleende medewerking aan verschillende radio- en tv programma's en figureerde in diverse buitenlandse bladen en culturele dvd's. Het hele jaar door werd het Rembrandthuis vermeld in gidsen en agenda's van gedrukte dag-, week en maandbladen, verschillende maandelijkse tentoonstellings-agenda's, museum-gidsen en op uitgaans- en culturele internetsites. Daarnaast werd in verschillende media regelmatig geadverteerd.

SAMENWERKING MET EXTERNEN

Voor de algemene promotie in Amsterdam werd samengewerkt met het Amsterdams Uitburo, het Gemeentelijk Vervoerbedrijf Amsterdam, Lovers en de Canalbus. Participatie aan de 'Minicards' maakte het museum goed zichtbaar voor de toeristen in de hotels. De weg naar het museum kon tevens gevonden worden op een aantal stadsplattegronden en op Infozuilen in het Centraal Station.

In samenwerking met City Film werd een dvd geproduceerd met een video-impresie van een bezoek aan het Rembrandthuis. Deze film wordt vertoond op de kamers van meerdere vooraanstaande hotels in Amsterdam.

Net als in 2008 zijn in 2009 circa 200 touroperators, reisbureaus en een aantal hotels benaderd voor een vouchercontract of wederverkoopovereenkomst, wat resulteerde in meer dan honderd contracten.

Tijdens de tentoonstelling *The Complete Rembrandt, Life Size* (5 juli t/m 7 september), in de Beurs van Berlage in Amsterdam, is samengewerkt met communicatiebureau Local World. Er waren combitickets verkrijgbaar waarbij bezoekers met korting beide locaties konden bezoeken.

ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEF

Eind 2007 is gestart met het verspreiden van een elektronische nieuwsbrief: in 2009 zijn er meer dan 6 nieuwsbrieven gestuurd met actuele informatie over het museum. Inmiddels heeft de nieuwsbrief ruim 1.300 abonnees.

Bij elke tentoonstelling werd de pers (alle media) uitgebreid geïnformeerd. Afhankelijk van het budget werd de tentoonstelling gepromoot via buitenreclame of via advertenties in een aantal geselecteerde media. Bij iedere tentoonstelling werden posters gedrukt en gehangen in Amsterdamse cafés en openbare ruimten en landelijk verspreid naar musea en culturele instellingen. Gedrukte uitnodigingen werden verstuurd voor de officiële openingen. Alle druk- en reclame materiaal werd ontworpen door Marie-Cécile Noordzij. Voorafgaande aan de tentoonstelling *Jan Lievens. Loopbaan van een wonderkind* werd een persbijeenkomst georganiseerd. Op de website werd aan alle tentoonstellingen en de erbij georganiseerde activiteiten uitgebreid aandacht besteed.

JACOB BACKER (1608/9-1651)

REMBRANDTS TEGENPOOL

(Tot en met 22 februari 2009)

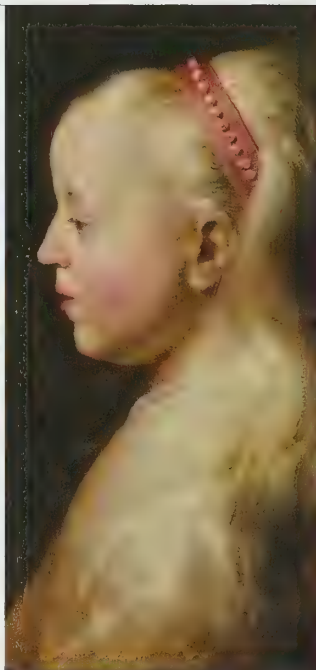
De intensieve communicatiecampagne voor deze tentoonstelling heeft er mede toe bijgedragen dat het beoogde doel van in totaal 40.000 bezoekers gehaald is. Er was veel free-publicity in dag- en opiniebladen. Een publiciteitsarrangement met het Amsterdams Uitburo bracht de tentoonstelling goed onder de aandacht van de doelgroep in Amsterdam en omgeving. Een tentoonstellingsfolder in het Nederlands en Engels werd via de gebruikelijke kanalen verspreid en tevens ingesloten in het tijdschrift *Kunstschrift*. Affiches sierden de straten en metrostations van Amsterdam en waren tevens in de directe omgeving zichtbaar.

Although Lievens was renowned in his own time as a completely independent and almost godlike status afforded to Rembrandt by later historians. Lievens' remarkably varied style, which reflected the many artistic influences that he had experienced - particularly that of Anthony van Dyck - made it difficult to place him within the tradition of Dutch art.

Lievens was an innovative painter, draughtsman and engraver who excelled in a range of styles and of subjects, from religious and allegorical pieces to landscapes, character heads and formal portraits. The exhibition in The Rembrandt House Museum sheds light on Lievens' myriad experiments, restoring the reputation of this Dutch artist whose originality and boldness set him apart from many of his peers.

The exhibition has been organized in association with the National Gallery of Art in Washington DC and the Milwaukee Museum of Art, where it was staged previously.

Nowadays Lievens' name is inextricably linked with that of Rembrandt (1606-1669). His fellow artist and friendly rival was born in Leiden, studied with the same master (Pieter Lastman) and lived near one another for several years. Their work from the 1620s and early 1630s is so similar, that attributions are often difficult. The two young men clearly had a similar development as artists, but then each went his own artistic way. Like Rembrandt, Lievens established himself in Amsterdam in 1631. Lievens went to London, and later to Antwerp, and did not return to the Netherlands until 1641.

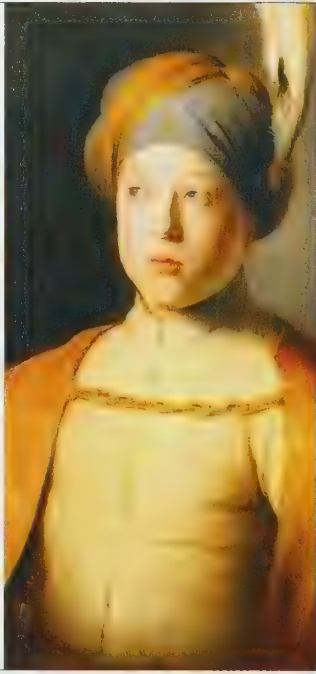

Hoewel Lievens in zijn eigen tijd grote bekendheid genoot, werd zijn latere reputatie compleet overschaduwd door de krachtige artistieke persoonlijkheid en bijna goddelijke status die latere kunstenaars aan Rembrandt toekenden. Lievens paste opmerkelijk gevarieerde schilderijstijl, die de vele artistieke invloeden die hij onderging weerspiegelt - met name die van Anthony van Dyck - slecht in de latere 19de-eeuwse romantische opinie van wat 'Hollandse' schilderkunst moest zijn.

Lievens was een vernieuwende schilder, tekenaar en graveur die uitte op een breed scala aan stilen en onderwerpen, van religieuze en allegorische werken tot landschappen, ironies en formele portretten. De tentoonstelling in het Rembrandthuis werpt nieuw licht op de talloze artistieke verworvenheden van Lievens' kunst, en herstelt de reputatie van een Hollandse kunstenaar die door zijn originaliteit en durf een uitzondering was onder zijn tijdgenoten.

De expositie wordt georganiseerd in samenwerking met de National Gallery of Art in Washington DC en het Milwaukee Museum of Art, waar de tentoonstelling eerder te zien was.

Bij de tentoonstelling is een speciale audiotour inbegrepen.

Lievens' naam is tegenwoordig onlosmakelijk verbonden met die van Rembrandt (1606-1669), zijn jeugdvriend en collega. De kunstenaars werden een jaar na elkaar geboren in Leiden, genoten hun opvoeding bij dezelfde leermeester (Pieter Lastman) en woonden jaren lang vlak bij elkaar. Hun werk uit de jaren '20 en vroege jaren '30 vertoont zoveel gelijkens dat toeschrijvingen vaak moeilijk zijn. Het is duidelijk dat beide schilders tijdens hun ontwikkeling een grote gezamenlijke invloed op elkaar hadden, maar vervolgens ieder hun eigen artistieke weg insloegen. Terwijl Rembrandt zich in 1631 in Amsterdam vestigde, reisde Lievens af naar Londen en later Antwerpen, om pas in 1644 terug te keren naar de Nederlanden.

Tweetalige folder en tentoonstellingsaffiche
Jan Lievens (1606-1641) *Loopbaan van een wonderkind*

1607—1674

Jan Lievens

Loopbaan van een wonderkind

17 mei t/m 09 aug MUSEUM

REMBRANDTHUIS

odenbreestraat 4 • Amsterdam • 020 5200400 • www.rembrandthuis.nl

Eerherstel voor Jan Lievens, vanuit Rembrandts woonhuis

38

Volkscrant, 11 juni

JAN LIEVENS (1607-1674).
LOOPBAAN VAN EEN WONDERKIND
(16 mei t/m 9 augustus)

De communicatie voor deze tentoonstelling richtte zich vooral op de Nederlandse kunst- en cultuurliefhebbers en de in Amsterdam aanwezige toeristen. In totaal kwamen tijdens de expositie 57.929 bezoekers naar het museum.

De persbijeenkomst en de opening op 17 mei in de Mozes en Aäronkerk aan het Waterlooplein, werden beiden goed bezocht. De tentoonstelling werd toegelicht door prof. dr. Arthur Wheelock van de National Gallery in Washington en officieel geopend door Henri Lenferink, burgemeester van Leiden.

Ook bij Lievens was er een publiciteitsarrangement met het Amsterdams Uitburo. Een tweetalige folder (Nederlands/Engels) werd via de gebruikelijke kanalen verspreid, en bereikte – dit keer via insluiting in *Ons Amsterdam* – ongeveer 12.000 potentieel geïnteresseerden.

Een fantastische opsteker was dat het hele meinummer van het kunsthistorisch tijdschrift *Kunstschrift* gewijd werd aan Jan Lievens.

De flinke inzet op buitenreclame bleek heel effectief te zijn voor de naamsbekendheid van het museum en die van de tentoonstelling. In Nederland verschenen uitgebreide artikelen en goede recensies in dag- en opiniebladen.

ENKELE CITATEN UIT DE PERS

– *Dat het Rembrandthuis [...], nu Lievens op de kaart heeft gezet, is een prestatie van formaat* (NRC, 26 mei)

– *Eerherstel voor Jan Lievens, vanuit Rembrandts woonhuis* (Volkscrant, 11 juni)

– *Eerste schilder van Rembrandt. Rembrandthuis toont veelzijdigheid van wonderkind Jan Lievens* (Leidsch Dagblad, 23 mei)

– *Meester met elan. [...] blockbuster in Amerika en verovert nu Amsterdam* (Elsevier, 23 mei)

– *[...] eindelijk een aparte expositie voor de geniale, te weinig bekende schilder Jan Lievens* (Katholiek Nieuwsblad, 5 juni).

On show at The Rembrandt House Museum until 9 August 2009:

1607 – 1674

Jan Lievens

A Child Prodigy's Career

free poster!

OUDE LIEFDES, NIEUWE WEGEN. 20 JAAR
VERZAMELEN VOOR HET REMBRANDTHUIS
(12 september tot en met 29 november)

Ter ere van het afscheid van directeur Ed de Heer werd een selectie getoond van zijn aankopen voor het museum. De drukbezochte opening vond plaats in de Boekmanzaal van het Amsterdamse stadhuis, met als speciale sprekers Christopher White, voormalig directeur van the Ashmolean Museum in Oxford, en conservator Jeroen Giltaij van Museum Boijmans-van Beuningen.

REMBRANDT GESPIEGELD
EEN BLIK IN HET BREIN VAN DE MEESTER
(11 december 2009 – 21 maart 2010)

De opening vond plaats op donderdag 11 december met een inleiding door prof. dr. Ernst van de Wetering, waarna de Amsterdamse Wethouder van Cultuur Caroline Gehrels de expositie officieel opende.

Het onderwerp en de gekozen aanpak van *Rembrandt Gespiegeld* prikkelde de belangstelling, want in de loop van de tentoonstelling groeide de aandacht bij de landelijke en regionale pers.

Jan: Lievens

t/m 09 aug

BEZOEKERS

Magnifique, Merci

6/10/09

Bezoekers per jaar 2005-2009

In 2009 ontving Museum Het Rembrandthuis 182.528 bezoekers.

Ten opzichte van het voorgaande jaar, toen het museum door 221.888 personen werd bezocht, is dit een terugloop van 18% (ongeveer 39.000 bezoekers).

Deze afname is mede het gevolg van het feit dat het museum in verband met op- en afbouw van tentoonstellingen 26 dagen gesloten is geweest. Een positieve constatering die op grond van de maandelijkse bezoekerscijfers getrokken kan worden (zie volgende grafiek) is dat de terugval in bezoekerscijfers, die in het najaar van 2008 zichtbaar werd als gevolg van de internationale kredietcrisis, zich niet heeft doorgezet. Alleen de maand december scoorde in 2008 iets beter, waarschijnlijk dankzij de toen net met veel publiciteit geopende tentoonstelling rond Jacob Backer.

MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

www.rembrandthuis.nl

Alleen geldig op de dag van afgifte
Valid only on the day of issue

Summer ticket

Alleen geldig op de dag van afgifte
Valid only on the day of issue

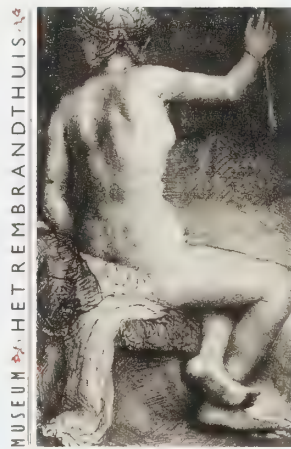
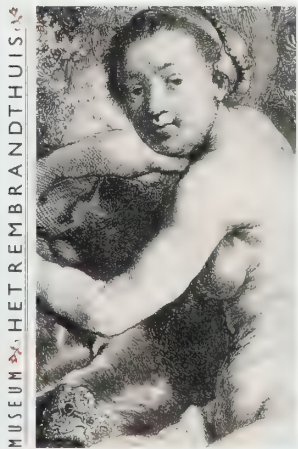
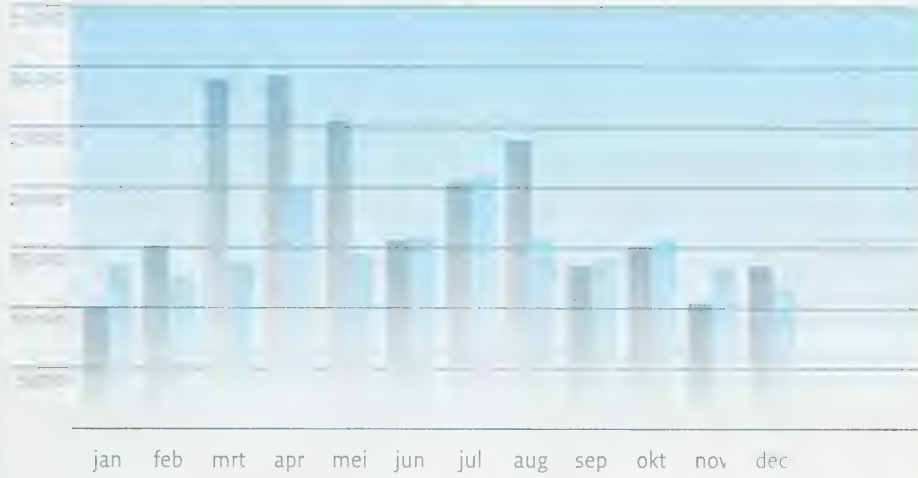
Autumn ticket

Alleen geldig op de dag van afgifte
Valid only on the day of issue

Autumn ticket

Bezoekers, per maand, in 2008 en 2009

Entreekaartje
Alleen geldig op de dag van afgifte
Valid only on the day of issue
Entreekaartje

Entreekaartje
Alleen geldig op de dag van afgifte
Valid only on the day of issue
Entreekaartje

Entreekaartje
Alleen geldig op de dag van afgifte
Valid only on the day of issue
Entreekaartje

FINANCIËN

46 FINANCIELE STEUN EN FONDSSEN

47 VERKORT FINANCIEEL VERSLAG
EN VERKORTE BALANS

A very rewarding museum, with special atmosphere of the 17th century. Rembrandt has a sense of mystery which can not be denied.

A masterful artist and very clever one too!

Het museum ontving in het kader van het Kunstenplan 2009-2012 in het afgelopen jaar een structurele exploitatiesubsidie van de gemeente Amsterdam ter hoogte van € 1.005.120,-.

Daarnaast werd een bijdrage van de gemeente ontvangen voor onderhoud ter hoogte van € 3.880,-.

Van het Japanse bedrijf *Kikkoman Foods* ontving het museum de jaarlijkse bijdrage van € 15.000,-. Het museum heeft met dit bedrijf een tienjarig sponsorcontract, dat loopt en met het jaar 2017.

Voor de tentoonstelling *Jan Lievens. Loopbaan van een wonderkind* werden bijdragen ontvangen van de *Turing Foundation*, *Stichting Zabawas*, het *K.F. Heinfonds*, het *Prins Bernhard Cultuurfonds* en de *Gemeente Amsterdam*.

Voor de aankoop van het schilderij *Koning Nebuchadnesar in zijn waardigheid hersteld*, door *Pieter de Grebber*, werd een genereuze gift ontvangen van een anonieme particuliere gever. Tevens droeg de *Vereniging van Vrienden* bij in het realiseren van deze aanwinst ter gelegenheid van het afscheid van voormalig directeur *Ed de Heer*.

Pieter de Grebber (1600–1652/53)
Koning Nebuchadnesar in zijn waardigheid hersteld
 olieverf op doek

EXPLOITATIEREKENING 2009

Publieksinkomsten	1.288.605	1.362.570	Materiële vaste activa	316.938	339.712
Overige inkomsten	325.976	940.876	Vorraden	116.569	111.320
Indirecte opbrengsten	3.648	10.359	Vorderingen	422.044	344.030
Subsidie ocw CuNo	-	208.802	Liquide middelen	458.327	802.511
Subsidie Gemeente CuNo	1.005.120	592.320			
Overige subsidies/bijdragen	3.880	44.381		1.313.879	1.597.573
<i>totale baten</i>	<i>2.627.229</i>	<i>3.159.308</i>			

<i>TFI</i>			Eigen Vermogen	741.394	805.818
Beheerlasten personeel	1.172.181	801.619	Voorzieningen	187.652	169.822
Beheerlasten materieel	597.093	787.745	Schulden	384.832	621.934
Activiteitenlasten personeel	316.381	586.634			
Activiteitenlasten materieel	579.504	1.195.639		1.313.879	1.597.573
<i>totale lasten</i>	<i>2.665.159</i>	<i>3.371.638</i>			

saldo uit gewone bedrijfsvoering - 37.930 - 212.330

Aankopen ten laste van aankoopfonds	- 38.709	- 116.150			
Saldo rentebaten/-lasten	12.215	25.947			
<i>exploitatieresultaat</i>	<i>- 64.424</i>	<i>- 302.533</i>			

BESTEMMING RESULT

Onttrekking resp. toevoeging aankoopfonds	- 38.709	- 32.465			
Onttrekking herinrichtingsfonds		- 3.000			
Onttrekking resp. toevoeging algemene reserve	- 25.715	- 267.067			
	- 64.424	- 302.533			

in euro's

BIJLAGEN

- 50 VERBONDEN PARTIJEN
- 51 AANWINSTEN MUSEUM
- 52 UITGAANDE BRUIKLENEN
- 52 AANWINSTEN BIBLIOTHEEK
- 54 PERSONALIA

'One of the most unique art museums

I have ever seen.'

STICHTING COLLECTIE
HET REMBRANDTHUIS

De verzameling tekeningen, etsen en etsplaten van Rembrandt is ondergebracht in de *Stichting Collectie Het Rembrandthuis*. Deze stelt zich ten doel: het beheren, exposeren en uitbreiden van de collectie. Op termijn zullen ook de andere deelcollecties aan de Stichting worden overgedragen.

Het bestuur van de Stichting Collectie Het Rembrandthuis wordt gevormd door leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Museum Het Rembrandthuis.

VERENIGING VRIENDEN

VAN MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

Het museum werkt nauw samen met de *Vereniging Vrienden van Museum Het Rembrandthuis*. De vereniging stelt zich ten doel: het bevorderen van de belangstelling voor het museum, het organiseren van activiteiten in het museum (lezingen), en het bijdragen aan de uitbreiding van de collectie door het bijeenbrengen van fondsen, alsmede het verzorgen van publicaties. De *Vereniging Vrienden van Museum Het Rembrandthuis* is met één bestuurslid vertegenwoordigd in de Raad van Toezicht.

HET BESTUUR VAN DE VERENIGING
VRIENDEN IN 2009:

Leo Cornelissen, *voorzitter*

David Goudsmit, *secretaris*

Lout Bierenbroodspot, *penningmeester*
(tot juni)

Robbert Masselink, *penningmeester*
(vanaf juni)

Harry van Hugten

Jack Koster

Piet Rigter

Marlies Veltheer

Rembrandt van Rijn
il assise accoutumée de peindre

Rembrandt van Rijn
(1606-1669), *Zelfportret*
ca 1652, pen in bruin

In 2009 zijn door het bestuur de volgende activiteiten georganiseerd:

25 april: Algemene Ledenvergadering met aansluitend de viering van het 25-jarig jubileum en een lezing door Hans Cools, Hoogleraar Nieuwe Geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Leuven: *Rembrandthuis en Rubenshuis: een vertoog over de creatie van herinneringen*.

18 mei: speciale Vriendenavond met een lezing door Arthur W. Wheelock, Curator of Northern Baroque Painting van de National Gallery of Art te Washington, de samensteller van de tentoonstelling: *Jan Lievens. Loopbaan van een wonderkind*.

18 juni: Lezing door Christiaan Vogelaar, hoofdconservator oude kunst van Stedelijk Museum De Lakenhal: *Lievens en Rembrandt*.

19 november: Lezing door Michiel Kersten, adjunct-directeur van Museum Het Rembrandthuis, over de collectie moderne en hedendaagse grafiek in het museum, naar aanleiding van de afscheidstentoonstelling van Ed de Heer: *Oude liefdes, nieuwe wegen*.

Het museum kon zich in 2009 verheugen in de volgende aanwinsten:

- Pieter de Grebber (1600-1652/53), *Koning Nebuchadnesar in zijn waardigheid hersteld*, olieverf op doek (aankoop met steun van een anonieme particulier en de Vereniging van Vrienden van Museum Het Rembrandthuis)
- Louis Royer (1793-1868), *Schaalmodel van het standbeeld van Rembrandt op het Rembrandtplein*, brons (aankoop)
- Rembrandt van Rijn & Jan van Vliet, *Zelfportret (B 15)*, ets, (aankoop)
- Aat Veldhoen (1934), *Straatongeval*, ets (aankoop)
- Nicolas Poignon (1963), drie linoleumsneden (schenking)

Galerie Stihl te Waiblingen, *Rembrandt und die englischen Malerradierer* (30 september 2008 t/m 11 januari 2009):

- Rembrandt van Rijn, drieënveertig etsen en één koperplaat

Van Gogh Museum te Amsterdam, *125 liefdes. Met steun van de Vereniging Rembrandt* (2 oktober 2008 t/m 18 januari 2009):

- Rombout Uylenburgh, *Athalia verdreven uit de tempel door Jojada*, olieverf op doek

Museum Het Catharijneconvent te Utrecht, *Allemaal Engelen* (4 oktober 2008 t/m 22 februari 2009):

- Jan Pynas, *De bevrijding van Petrus*, olieverf op doek

- Pieter Lastman, *Het offer van Manoa*, olieverf op doek

- Pieter Lastman, *De engel verlaat Tobias en zijn familie*, olieverf op doek

- Rembrandt van Rijn, vijf etsen

Grand Palais te Parijs, *Picasso et les Maîtres* (8 oktober 2008 t/m 2 februari 2009):

- Rembrandt van Rijn, *Ecce Homo*, ets

Musée des Beaux-Arts te Nancy (1 oktober 2008 t/m 15 augustus 2009):

- Pieter Lastman, *De kruisiging*, olieverf op doek

CBK te Amsterdam *Arie Kater (1922-1977), tekeningen* (27 november 2009 t/m 7 februari 2010):

- Aat Veldhoen, drie prenten

Van de nieuwe aanwinsten zijn onder meer te noemen E. van de Wetering, *Rembrandt, a life in 180 paintings* (Amsterdam 2008) en *Rembrandt in nieuw licht* (z. pl. 2009), S. Perlove en L. Silver, *Rembrandt's faith. Church and temple in the Dutch Golden Age* (University Park, Pennsylvania 2009), S. Slive, *Rembrandt drawings* (Los Angeles 2009) en de tent. cat. *Drawings by Rembrandt and his pupils. Telling the difference* (Los Angeles 2009). M. Gyllenhaal, *Rembrandt's artful use of statues and casts: new insights into his studio practices and working methods* (Ph. D. Philadelphia, Temple University, 2008) werd door de auteur aan de bibliotheek geschonken.

Bij de voorbereidingen van de tentoonstelling *Rembrandt gespiegeld* bleek M. Gaffrons *Die Radierungen Rembrandts, Originale und Drucke* (Mainz 1948) te ontbreken. Dat werk kon in een antiquariaat aangekocht worden.

De tent. cat. *Romeyn de Hooghe, virtuoso etcher* (Herbert F. Johnson Museum of Art 2009) is een mooie aanvulling op het al aanwezige boek *Romeyn de Hooghe, de verbeelding van de late Gouden Eeuw* (2008).

Met het oog op een toekomstige tentoonstelling over Amsterdamse prentuitgevers in de 17de eeuw werd een aantal delen van de New Hollstein aangekocht en nog een aantal in de bibliotheek ontbrekende titels, waaronder de tent. cat. *Johannes Teyler, Nederlandse kleurendruk rond 1700* (Nijmegen: De Waag 1961) en de tent. cat. *The shadow of Rubens. Print publishing in 17th-century Antwerp*.

Verreweg de belangrijkste aanwinst was M.M. Kleerkooper en W.P. van Stockum Jr., *De boekhandel te Amsterdam voornamelijk in de 17e eeuw. Biographische en Geschiedkundige Aanteekeningen*, 5 dln., Den Haag 1914-1916. Een ieder die zich bezig houdt met de vroegmoderne Nederlandse geschiedenis weet welke goudmijn deze publicatie is.

Op een veiling werd voor een luttel bedrag de eveneens vijfdelige *De Amsterdamse boekhandel 1680-1725* (Amsterdam 1960-1978) van I.H. van Eeghen verworven.

Een bijzondere schenking ten slotte was die van de heer Monster, van wie het museum een kleine veertig boeken over grafische technieken kreeg.

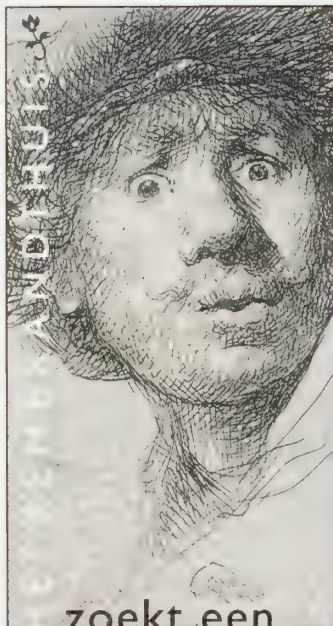

Rembrandt Informatie Centrum

In 2009 had Museum Het Rembrandthuis gemiddeld 39 werknemers in vaste dienst. Het gemiddelde aantal FTE's in 2009 was 22,82.

DIRECTIE

Ed de Heer, *directeur*
(t/m 30 april 2009)
Eric Gerritsen, *interim directeur*
(1 mei t/m 31 juli 2009)
Janrense Boonstra, *directeur*
(vanaf 1 augustus 2009)
Michiel Kersten, *adjunct directeur*

zoekt een

 Directeur m/v

MUSEUM Informatie:
www.rembrandthuis.nl
(organisatie-vacatures)

MUSEALE ZAKEN

Mechtild Beckers, *registrator*
Bob van den Boogert, *conservator*
Leonore van Sloten, *assistent-conservator*
Jaap van der Veen, *conservator onderzoek/*
Rembrandt Informatie Centrum

Leslie Schwartz

Aernout Hagen
Petra Kana-Devilee
Suzanne Rademaker (tot 1 september 2009)
Wim Schot (vanaf 1 oktober 2009)

Menno Balm (tot najaar 2009)
Céline van den Boorn
Iris Frerichs
Celeste Hafkenscheid
Francine Hioolen
Elke Kuiper
Anita Liemburg
Leonoor van Oosterzee
Peter Pelkmans
Sabien Poutsma
Wim Schot
Andrea Smith
Marije Visser

Eric Armitage
Celeste Hafkenscheid
Fons van Laar
Veronica Nahmias
Yvonne Strang

BEDRIJFSVOERING

↳ ALGEMENE ZAKEN

SECRETARIAAT

Maartje Elants

Esther Viëtor-van der Lecq

FINANCIËN EN CONTROLLING

Annemieke Pauptit

WINKELMANAGEMENT

Daniella Bruinsma

INTERNE ZAKEN

Herman van der Klauw, *hoofd*Arthur van den Ende, *assistent*BEWAKING, ENTREE, WINKEL
EN HUISHOUDELIJKE DIENST

Eric Armitage

Solange Coulibaly

Arthur van den Ende

Emmah Gateru

Conny Geijssen

Charlotte Haak

Maurice Knegtel

Berrie Legel

Trudy van Meel-van Egeraat

Veronica Nahmias

Tobias Poelstra

Henk van der Putten

Thomas Rios Thellaeche

Antoinette Slagboom

Marc Souren

Lijsbeth Teding van Berkhout

Joke de Veen-van der Hoek

Jan Thijssens

Tim Verberk

Anja Zom

SUPPOSTEN

(UITZENDBUREAU 65+)

Rob Aronsohn

Cees Barens

Nol Bloem

Henk de Bruijn

Ida de Bruijn

Maria Engelenbracht (*tot medio 2009*)

Philip Fredrik

Cees de Jager

Annemarie Jansen

Eric Koeiman

Carel Michels

Ron Penning

Peter Roosingh

Manfred Sieber

Ineke Sloof

Coenraad Smit

Jos Veenhuis

Annelies de Vries

SCHOONMAAKBEDRIJF ZANDER

Willfred Terzol

Evert Heller

Will Heesakkers

PERSENEELSVERTEGENWOORDIGING

(PVT)

Op 20 november 2009 werden de verkiezingen voor de personeelsvertegenwoordiging afgerond. Op 16 december werden de leden officieel bekend gemaakt:

Maurice Knegtel, *voorzitter*Arthur van den Ende, *vice-voorzitter*Mechtild Beckers, *secretaris*Jaap van der Veen, *algemeen lid*

COLOFON

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Leslie Schwartz

TEKSTBIJDRAGEN

Bob van den Boogert

Janrense Boonstra

Aernout Hagen

Michiel Kersten

Leslie Schwartz

Jaap van der Veen

ONTWERP

Marie-Cécile Noordzij

FOTOGRAFIE

Janrense Boonstra

Frenk Brouwer

Maartje Elants

Aernout Hagen

Marc Horn

Chris van Houts

Sjaak Henselmans

Duco de Vries

DRUK

Thoben Offset Nijmegen

© copyright 2010

Museum Het Rembrandthuis, Amsterdam

Museum Het Rembrandthuis
Jodenbreestraat 4
1011 TE Amsterdam
020 5200400

www.rembrandthuis.nl

